

Digitalizazioa hezkuntzan eta hezkuntzaren digitalizazioa

Hezkuntza Legearen aurre-proiektuko artikulatuaren zuzenketa-proposamena

"I. Anbizio kolektiboa" atalean

7. orrialdean, "Espazio publiko digital berri horiek..." hasten den paragrafoan:

"Hori dela eta, hezkuntza-prozesuak oso zeregin garrantzitsua hartu behar du bere gain: irizpide propioa, gaitasun kritikoa eta aurreko gizarte-ereduak baino pluralagoak diren gizarteetan bizitzeko baliabideak dituzten pertsonak prestatu behar ditu;" esaldiaren ordean, honakoa:

"Hori dela eta, hezkuntza-prozesuak oso zeregin garrantzitsua hartu behar du bere gain: irizpide propioa, gaitasun kritikoa eta aurreko gizarte-ereduak baino pluralagoak diren gizarteetan bizitzeko baliabideak dituzten eta **digitalki ahaldunduak diren** pertsonak prestatu behar ditu;"

8. orrialdean, "liluragarria da, testuinguru horretan, eskolak garapen- eta heltze-prozesu pertsonala bideratzeko duen funtzioa." esaldiaren ordean, honakoa:

"**funtsezkoa** da, testuinguru horretan, eskolak garapen- eta heltze-prozesu pertsonala bideratzeko duen funtzioa."

"Eraldaketa-prozesu horrek tentsioa eta zailtasunak ekarriko ditu, eta, beraz, gizarte demokratikoaren, hezkuntza-sistemaren eta erakunde politikoen betebeharra da errealitate berrietarako egokitzapena ahalbidetzea eta inor atzean ez dela geratzen bermatzea; Hori da lege honek bultzatu nahi duen funtsezko helburua." esaldiaren ordean, honakoa:

"Eraldaketa-prozesu horrek tentsioa eta zailtasunak ekarriko ditu, eta, beraz, gizarte demokratikoaren, hezkuntza-sistemaren eta erakunde politikoen betebeharra da errealitate **berrien aurrean kokatzea** ahalbidetzea eta inor atzean ez dela geratzen bermatzea; Hori da lege honek bultzatu nahi duen funtsezko helburua."

"III. Hezkuntza-sistemaren balioak" atalean

10. orrialdean, "«Jakitea» da..." hasten den paragrafoaren amaieran, "Jakitearen abenturari esker, belaunaldi berriek aurkikuntza zoragarriak egin ahal izango dituzte, eta gura genuke horien protagonistak gure ikasgeletan sortzea, bai eta halaber, inolako asmo elitistarik gabe, euskal gizartean kultura zientifiko zabala, teknologiarekiko estimua eta haien inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa zabaltzea." esaldiaren ordean, honakoa:

"Jakitearen abenturari esker, belaunaldi berriek aurkikuntza zoragarriak egin ahal izango dituzte, eta gura genuke horien protagonistak gure ikasgeletan sortzea, bai eta halaber, inolako asmo elitistarik gabe, euskal gizartean kultura zientifiko zabala, **ahalduntze teknologikoa** eta haien inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa zabaltzea."

"V. Legearen edukia" atalean

13. orrialdean, "Ikasleek ikaskuntzaren subjektu aktibo gisa..." hasten den paragrafoaren amaieran, "digitalizazioa gero eta zabalagoa eta gero eta disruptiboagoa izango da" esaldiaren ordean, honakoa:

"digitalizazioa gero eta zabalagoa izango da"

"2. artikulua.- Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak" atalean (18. orr.)

"k) Hezkuntza arduratsua baliabide teknologikoen eta teknologia disruptiboen erabileran, oinarri antropomorfitik baten gainean, bai eta trantsizio digitalerako eta horren ondorioetarako prestakuntza ere, arreta berezia jarritz hezkuntza-esparruko eten digitalen kasuetan eta baliabide teknologiko horien erabilera arduratsu eta egokian, pribatutasuna zaintzea helburu." puntuaren ordean, honakoa:

k) Digitalizazio etiko eta arduratsua. Pertsonen aukera berdintasuna, pribatutasunerako eskubidea eta ahalduntze digitala bermatuz, zeina, ezinbestean, bitarteko teknologiko auditagarri, berrerabilgarri, libre eta gardenak erabiliz soilik lor daitekeen, eta tresna digitalen integrazio pedagogikorako marko batean oinarrituta egin behar den.

"3. artikulua.- Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak" atalean

"e) Ikasleei beren irizpide propioa eskuratzen laguntzeko beharrezkoak diren ezagutzak ematea, irakasleen zereginarekin eta lidergoarekin batera eta familien rol aktiboarekin batera ikasleek

ikuspegi kritikoa garatu dezaten. Hartara, hezkuntza-eredu honen bidez, familien eta irakasleen laguntzaz, ikasleak ikaskuntzaren subjektu aktibo bihurtuko dira, eta beren konpetentziak eta trebetasunak garatuko dituzte haien komunitatean, erantzuna emanez, bide batez, gizadiak mende honetan dituen desafio sozial, ekonomiko, teknologiko, kultural eta ingurumenekoei." puntuaren orde (21. orr.), honakoa:

"e) Ikasleei beren irizpide propioa eskuratzen laguntzeko beharrezkoak diren ezagutzak ematea, irakasleen zereginarekin eta lidergoarekin batera eta familien rol aktiboarekin batera ikasleek ikuspegi kritikoa garatu dezaten. Hartara, hezkuntza-eredu honen bidez, familien eta irakasleen laguntzaz, ikasleak ikaskuntzaren subjektu aktibo bihurtuko dira, eta beren konpetentziak, trebetasunak **eta ahalduntzea** garatuko dituzte haien komunitatean, erantzuna emanez, bide batez, gizadiak mende honetan dituen desafio sozial, ekonomiko, teknologiko, kultural eta ingurumenekoei."

"f) Ikasleak erantzukizunez prestatzea bizi behar duten gizarte teknologikoki aurreraturako, baliabide horiek arduraz erabiliz eta haien intimitatearen eta datu pertsonalen babesa bermatuz, giza duintasuna eta teknologien ikuskera antropomorfikoa oinarri hartuta, eta, aldi berean, segurtatuz aldaketa teknologiko bizkorren ingurune horretara egokitzen direla eta bizialdi osoan etengabeko ikaskuntza dutela." puntuaren orde (21. orr.), honakoa:

f) Ikasleak **digitalki ahalduntzea** bizi behar duten gizarte teknologikoki aurreratuan **boteretuak egon daitezen, batetik**, digitalizazioari lotutako erabakiak hartzeko gai izan daitezen, **erabiltzen dituzten tresnen gaineko kontrol eta ahalmena izanez eta tresnekiko menpekotasun oro saihestuz eta, bestetik, parte-hartze sozial aktibo eta burujaberako gaituak izan daitezen**, baliabide teknologiko horiek **modu etiko eta arduratsuan** erabiliz eta haien **pribatutasuna** eta datu pertsonalen babesa bermatuz.

n) puntuaren amaieran (22. orr.), "behar bezala eta intentsitate desberdinez erabiliz informazioaren eta komunikazioen teknologiak, hezkuntza-etaparen edo -zikloaren arabera." esaldiaren orde, honakoa:

"behar bezala eta intentsitate desberdinez erabiliz **bitarteko digitalak**, hezkuntza-etaparen edo -zikloaren arabera **eta, beti ere, oinarri pedagogikoetan funtsatuta.**"

"p) Informazio- eta komunikazio-teknologia berriak sustatzea, bitarteko digitalak segurtasunez eta errespetuz erabiliz, hobeto ikasteko eta herritar gaituak garatzeko, gizarte kohesionatu eta modu arduratsuan interkonektatutako bati begira, zeinak, informazioa ez ezik, ezagutzaren eta espiritu kritikoa garapena ere bultzatuko baitu." puntua (22. orr.) ezabatu, **sustatzea ez delako helburu izan behar eta baliabide digitalen erabileraren helburua f) puntuan zehaztua geratu delako.**

"6. artikulua.- Jakin" atalean

"2.– Ezagutzaren eta teknologia aurreratuen gizartean, hezkuntza-sistemak argi eta garbi azaldu behar die ikasleei zer alde dagoen informazioaren eta jakintzaren artean, eta jakintza sustatu behar du ikasleen garapenerako funtsezko eremu bereizi gisa. Halaber bultzatu eta hedatu behar ditu kultura zientifikoa eta teknologiarekiko estimua, eta inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa." puntuaren ordez (23. orr), honakoa:

"2.– Ezagutzaren eta teknologia aurreratuen gizartean, hezkuntza-sistemak argi eta garbi azaldu behar die ikasleei zer alde dagoen informazioaren eta jakintzaren artean, eta jakintza sustatu behar du ikasleen garapenerako funtsezko eremu bereizi gisa. Halaber bultzatu eta hedatu behar ditu kultura zientifikoa eta **ahalduntze teknologikoa**, eta inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa."

"4.– Harrimenaren pizgarriarekin batera, eta hezkuntza-sistemako etapa bakoitzean ikasleek egiten dituzten galderen erantzunen osagarri gisa, informazio- eta komunikazio-teknologiaren tresnak erabili beharra dago, ezinbestean erabili ere, adin-tartean arabera, arreta jarritz ikasleentzat baliabide teknologiko horiek gaizki erabiltzeak edo horiekiko mendekotasunak ekar ditzaketean inplikazio pertsonaletan eta garapen kognitiboari buruzko inplikazioetan, batez ere adin-tarte eta nortasunaren garapen-maila jakin batzuetan." puntuaren ordez (23. orr.), honakoa:

"4.- Harrimenaren pizgarriarekin batera, eta hezkuntza-sistemako etapa bakoitzean ikasleek egiten dituzten galderari **erantzuteko, tresna eta baliabide digitalen erabilerak izaera osagarria izango du, tresna horiekiko menpekotasunik sortu gabe eta garapen kognitiboa zaindu eta bermatuz, beti ere adin-tarte eta nortasunaren garapen-maila bakoitzaren eskakizunak jasotzen dituen marko pedagogikoan kokatuta.**

"5.– Teknologia aurreratuen eta disruptiboen ezagutza eta trebetasunak, baita pentsamendu konputazionala ere, teknologia disruptiboen ikuskera antropomorfitik batean kokatuko dira, Europar Batasunak digitalizazioari eta adimen artifizialari buruz dituen estrategia eta politiken ildotik." puntuaren ordez (23. orr), honakoa:

"5.- Teknologia aurreratueta eta disruptiboetan **ahalduntzea**, baita pentsamendu konputazionala **garatuz** ere, Europar Batasunak digitalizazioari eta adimen artifizialari buruz dituen estrategia eta politiken ildotik **teknologiaren aplikazio etiko eta arduratsua bermatuz.**"

"15. artikulua.- Helduentzako hezkuntza" atalean

"2.– Helduen hezkuntza-programetan gizarte-kohesioa eta -partaidetza sustatuko dituzten prestakuntza-ekintzak sartu ahal izango dira, besteak beste: migratzaile helduentzako prestakuntza-harrera; hizkuntza ofizialen eta atzerriko hizkuntza baten hastapenak; prestakuntza-zikloetara

sartzeko prestakuntza-ikastaroak, unibertsitatea, informazio- eta komunikazio-teknologietarako sarbidea —batez ere disruptiboetara—, eta oinarrizko konpetentziak eskuratzeko eta pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak garatzeko estrategien erabileran gaitzea. Prestakuntza-ekintza horiek erregelamendu bidez arautuko dira." puntuaren orde (27. orr), honakoa:

"2.– Helduen hezkuntza-programetan gizarte-kohesioa eta -partaidetza sustatuko dituzten prestakuntza-ekintzak sartu ahal izango dira, besteak beste: migratzaile helduentzako prestakuntza-harrera; hizkuntza ofizialen eta atzerriko hizkuntza baten hastapenak; prestakuntza-zikloetara sartzeko prestakuntza-ikastaroak, unibertsitatea, **tresna digitaletara** sarbidea, eta oinarrizko konpetentziak eskuratzeko eta pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak garatzeko estrategien erabileran gaitzea. Prestakuntza-ekintza horiek erregelamendu bidez arautuko dira."

"36. artikulua.- Plangintza estrategikoa eta programa-kontratua" atalean

6. puntuan, "l) Hezkuntza-sistemaren azpiegitura teknologikoak eta digitalizazio- eta automatizazio-azpiegiturak ezartzeko eta egokitzeko programa estrategikoa, lurralde-eremuen eta ikastetxeen arabera banakatua, aurreikusiz programa horrek irakaskuntzan ari diren pertsonen profil profesionaletan eta laguntzako eta administrazio eta zerbitzuetako langileengan izan ditzakeen eraginen azterketa." puntuaren orde (39. orr), honakoa:

"l) Hezkuntza-sistemaren azpiegitura teknologikoak eta digitalizazio- eta automatizazio-azpiegiturak ezartzeko eta egokitzeko programa estrategikoa, lurralde-eremuen eta ikastetxeen arabera banakatua, aurreikusiz programa horrek irakaskuntzan ari diren pertsonen profil profesionaletan eta laguntzako eta administrazio eta zerbitzuetako langileengan izan ditzakeen eraginen azterketa, **beti ere lege honetan zehazten diren helburu eta printzipioetan oinarrituta.**"

"42. artikulua.- Irakasleen klaustroa" atalean

3. puntuan, "h) Proposamenak egitea, irakaskuntza-metodologiak, irakasleen prestakuntza eta antolamendua egokitu daitezen ikastetxean eskainitako ikasketen digitalizazio-prozesuetara eta iraultza teknologikoko prozesuetara." puntuaren orde (43. orr), honakoa:

"h) Proposamenak egitea, **irakaskuntza-metodologiaren, irakasleen prestakuntzaren eta antolamenduaren digitalizazioa egokitu dadin aurrez ezarritako tresna digitalen integrazio pedagogikorako markora.**"

"57. artikulua.- Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak" atalean

1. puntuan, "j) Irakasleen eta irakasle ez diren laguntzako edo administrazio-zerbitzuetako langileen eskakizun profesional berriak definitzea, autoikaskuntzaren, digitalizazioaren eta iraultza teknologikoaren ondoriozko erronka metodologikoei aurre egiteko, baita zenbait ikasgai beste hizkuntza batzuetan irakasteko ere." puntuaren orde (50. orr.), honakoa:

"j) Irakasleen eta irakasle ez diren laguntzako edo administrazio-zerbitzuetako langileen eskakizun profesional berriak definitzea, autoikaskuntzaren, digitalizazioaren eta **eraldaketa** teknologikoaren ondoriozko erronka metodologikoei aurre egiteko, baita zenbait ikasgai beste hizkuntza batzuetan irakasteko ere."

"74. artikulua.- Hezkuntza-berrikuntza" atalean

"3.- Berrikuntza bereziki sustatuko da irakaskuntza-metodologiaren alorrean eta baliabide teknologikoen erabilera egokian, bai bakarkako irakaskuntzan eta ikaskuntzan, bai elkarlanekoan edo beste edozein modalitatetan. Halaber, ikastetxearen kudeaketan eta antolaketan ere, proba pilotuetatik abiatu eta, haien eraginkortasuna ebaluatu eta egiaztatu ondoren, orokorki aplikatu ahal izango dira." puntuaren orde (57-58.orr), honakoa:

"3.- Berrikuntza bereziki sustatuko da irakaskuntza-metodologiaren alorrean eta baliabide teknologikoen erabilera **etiko eta arduratsuan**, bai bakarkako irakaskuntzan eta ikaskuntzan, bai elkarlanekoan edo beste edozein modalitatetan. Halaber, ikastetxearen kudeaketan eta antolaketan ere, proba pilotuetatik abiatu eta, haien eraginkortasuna ebaluatu eta egiaztatu ondoren, orokorki aplikatu ahal izango dira."

"76. artikulua.- Prospektiba" atalean

"3.- Prospektiba-azterketak eta -ikerketak gai hauetara bideratuko dira, besteak beste: teknologia disruptiboek hezkuntza-sisteman duten inpaktua neurtzea; irakasle profesional, laguntzako langile eta administrazio eta zerbitzuetako langileen profil berriak zehaztea; hezkuntza-kompetentziak eta zerbitzu-zorroa definitzea, herritarren eskariaren bilakaeraren arabera; irakasleen belaunaldi-erreleboa bideratzea; EAEko gizartearen bilakaera demografikoa eta unean uneko eskariaren arabera hezkuntza-eskaintza neurtzea, eta hezkuntza-sistema eta irakaskuntza-metodologiak digitalizaziora, garapen jasangarrira eta klima aldaketara egokitzea." puntuaren orde (58. orr.), honakoa:

"3.- Prospektiba-azterketak eta -ikerketak gai hauetara bideratuko dira, besteak beste: **teknologiek** hezkuntza-sisteman duten inpaktua neurtzea; irakasle profesional, laguntzako langile eta administrazio eta zerbitzuetako langileen profil berriak zehaztea; hezkuntza-kompetentziak eta zerbitzu-zorroa definitzea, herritarren eskariaren

bilakaeraren arabera; irakasleen belaunaldi-erreleboa bideratzea; EAEko gizartearen bilakaera demografikoa eta unean uneko eskariaren araberako hezkuntza-eskaintza neurtzea, eta hezkuntza-sistemak eta irakaskuntza-metodologiek **digitalizazioak, garapen jasangarriak eta klima aldaketak sortzen dituzten erronkei zein neurritan erantzuten dieten neurtzera."**

"87. artikulua.- Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak. Ezaugarri orokorrak" atalean

2. puntuko "Horretarako, hezkuntzarako laguntza-zerbitzu horien eginkizun nagusia ikaskuntza eta digitalizazio aurreratua indartzea izango da, eta beren gain hartuko dute hezkuntzaren etapa guztietako antolaketan, metodologietan, tresnetan, pertsonengan eta hezkuntza-taldeetan proiektatzen diren kudeaketa-eredu aurreratuei buruzko ezagutza transferitzeko eginkizuna, eta ikastetxe guztien beharretara eta errealitateetara egokituko dira, bai funts publikoen bitartez finantzatuenera, bai finantzaketa pribatu hutsezkoenera." esaldiaren orde (64. orr.), honakoa:

"Horretarako, hezkuntzarako laguntza-zerbitzu horien eginkizun nagusia hezkuntzaren etapa guztietako antolaketan, metodologietan, tresnetan, **bitarteko teknologikoetan**, pertsonengan eta hezkuntza-taldeetan proiektatzen diren kudeaketa-eredu aurreratuei buruzko ezagutza **transferitzea da**, eta ikastetxe guztien beharretara eta errealitateetara egokituko dira, bai funts publikoen bitartez finantzatuenera, bai finantzaketa pribatu hutsezkoenera."

"88. artikulua.- Laguntza-zerbitzuen oinarrizko eginkizunak eta aplikazio-eremua" atalean

"e) Ikastetxeetako prozesu hauek etengabe garatzea eta haietan sakontzea: ikastetxeen digitalizazioa; irakasleek informazioaren eta komunikazioen teknologietan jasotzen duten prestakuntza, arreta berezia jarriz teknologia disruptiboetan, eta irakaskuntza-metodologiaren euskarri izango diren material digitalen prestakuntza." puntuaren orde (65. orr.), honakoa:

"e) **Ikastetxeen eta ikaskuntza-irakaskuntza prozesuen digitalizazio etiko eta arduratsua garatzea, hezkuntza komunitate osoa digitalki ahaldunduz, eta irakaskuntza-metodologiaren euskarri izango diren material digitalen prestakuntza barnebilduz."**

"90. artikulua.- Irakasleen hasierako prestakuntza" atalean

3. puntuan (67.orr), "informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea" esaldiaren ordez, honakoa:

"digitalki ahalduntzea"

"5.– Irakasleek etengabe egokitu beharko dituzte beren ezagutzak eta trebetasunak une bakoitzeko erronka eta eskakizunetara eta, bereziki, teknologia disruptiboen bilakaerara eta atzerriko hizkuntzetan duten trebetasunen garapenera, ikasleek prestakuntza egokia jaso ahal izan dezaten eta eremu horietan dituzten kompetentzia eta ahalmen akademikoak ahalik eta gehien gara ditzaten." puntuaren ordez (67. orr.), honakoa:

"5.– Irakasleek etengabe egokitu beharko dituzte beren ezagutzak eta trebetasunak une bakoitzeko erronka eta eskakizunetara eta, bereziki, **ahalduntze digitalera** eta atzerriko hizkuntzetan duten trebetasunen garapenera, ikasleek prestakuntza egokia jaso ahal izan dezaten eta eremu horietan dituzten kompetentzia eta ahalmen akademikoak ahalik eta gehien gara ditzaten."

"96. artikulua.- Hezkuntza-proiektua" atalean

4. puntuan, "c) Ikasleek garatuko dituzten kompetentzia digital eta teknologikoak, hezkuntza-sistemaren adin-tarteen eta zikloen arabera, iraultza teknologikoaren erronkei aurre egiteko behar bezala prestatze aldera" puntuaren ordez (70. orr.), honakoa:

"c) Adin-tarteen eta zikloen arabera ikasleen ahalduntze digitala bermatzeko estrategia, digitalizatzea erabakitzen den ikaskuntza-irakaskuntza prozesu horietan, bitarteko teknologikoak pedagogikoki nola txertatuko diren zehaztuz."

"98. artikulua.- Autonomia pedagogikoa" atalean

"4.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeek eskaintzen dituzten aukera pedagogikoak ikasleen premiei erantzutera bideratu behar dira, oinarrizko kompetentziak eta bakoitzaren ahalmenen arabera hezkuntza-aprobetxamendurik handiena eta kompetentzia digitalen garapen espezifikoa lortzeko, baita pentsamendu kritikoa eta etorkizuneko gizartean erraz txertatzeko trebetasun bigunak eskuratzeko ere. Hezkuntza-proiektua etengabe egokituko da, gizarte-eraldaketei eta testuinguru-aldaketei aurre egiteko." puntuaren ordez (71-72 orr.), honakoa:

"4.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeek eskaintzen dituzten aukera pedagogikoak ikasleen premiei erantzutera bideratu behar dira, oinarrizko kompetentziak eta bakoitzaren ahalmenen arabera hezkuntza-aprobetxamendurik handiena eta

ahalduntze digitala lortzeko, baita pentsamendu kritikoa eta etorkizuneko gizartean erraz txertatzeko trebetasun bigunak eskuratzeko ere. Hezkuntza-proiektua etengabe egokituko da, gizarte-eraldaketei eta testuinguru-aldaketei aurre egiteko."

"100. artikulua.- Ikastetxe publiko eta funts publikoz finantzaturako ikastetxeen kudeaketa-autonomia" atalean

2. puntuan, "g) Prozedurak eta izapideak digitalizatzea, baita prozesu horiek automatizatzea eta familientzako eta ikasleentzako administrazio-kargak sinplifikatzea eta murriztea ere, arreta berezia jarriz ikastetxean baliabide teknologikoak ezartzean, irakaskuntza eta autoikaskuntza sustatzeko xedez." puntuaren ordez (73. orr.), honakoa:

"g) Prozedurak eta izapideak digitalizatzea, baita prozesu horiek automatizatzea eta familientzako eta ikasleentzako administrazio-kargak sinplifikatzea eta murriztea ere, arreta berezia jarriz ikastetxean **lege honetako printzipio, balio eta helburuek definitzen duten erara, baliabide teknologiko auditagarri, berrerabilgarri, libre eta gardenak erabiltzean.**"

"Lehenengo xedapen gehigarria" atalean

3. puntuan, "c) Zerbitzu teknologikoak, digitalak eta automatizaziokoak edo adimen artifizialekoak, baita beste teknologia disruptibo batzuk ematekoak ere, kudeaketan, irakaskuntzan edo ikaskuntzan erabiltzeko." puntuaren ordez (75. orr.), honakoa:

"c) Zerbitzu teknologikoak kudeaketan, irakaskuntzan edo ikaskuntzan erabiltzeko."

—*Hezkuntzan Librezale*